

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Mateřská škola POHÁDKA, Brno, Běloruská 4, příspěvková
organizace**

Brno, Běloruská č. or. 4, č.p. 570, 625 00, okres Brno-město

Identifikátor školy: 600 106 497

Termín konání orientační inspekce: 1. a 2. duben 2003

Čj.:	124 051/2003-11026
Signatura:	kl2aw115

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Trojtrídni Mateřskou školu (MŠ) zřídilo statutární město Brno, městská část Brno-Bohunice. Od 1. ledna 2003 je jeho příspěvkovou organizací. Kapacita budovy školy je 85 dětí, zapsáno bylo 80 dětí do věkově smíšených tříd. Mateřská škola má vlastní jídelnu, která však nebyla předmětem inspekce. Provoz školy je od 6:15 do 16:30 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce celé mateřské školy
- Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce celé mateřské školy
- Průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně vzdělávací činnost ve škole zajišťuje šest pedagogických pracovníků. Až na jednu mají všechny učitelky (včetně ředitelky) potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Nekvalifikovaná pracovníce nemá vzdělání se zaměřením na předškolní pedagogiku, je absolventkou integrované rodinné školy s maturitou. Tuto skutečnost vyvažuje její pěkný vztah k dětem a zájem o práci i další vzdělávání. Nepravidelné nástupy (postupné) a ukončení přímé práce pedagogických pracovníků u dětí vedou k efektivnímu využití pracovní doby. Souběžné působení učitelek vhodně slouží především k zajištění bezpečnosti dětí.

Ředitelka školy věnovala značnou pozornost vlastnímu vzdělávání v oblasti řízení i odborně vzdělávací, což se snaží uplatnit při vedení školy. Učitelkám další vzdělávání umožňuje a vytváří jim k tomu dobré podmínky (poskytnutí volna i finančních prostředků). Jejich výběr však ponechává zcela na nich, neprovádí ho cíleně, směrem k potřebám školy. Pro odměňování a motivaci pracovníků jsou stanovena kritéria, která všichni znají.

Kontrolní činnost plánuje ředitelka v souladu s ročním plánem. Stanovené cíle se vztahují k hlavnímu záměru školy i podstatným činnostem v MŠ. Provádí ji formou orientační a hospitační činnosti a kontrolními vstupy, což jí umožňuje získávat dostatečné množství potřebných informací. Ředitelka je však jen málo využívá k odbornému vedení učitelek. Výsledky s pracovníky průběžně projednává, hodnocení zakládá především na pozitivním zjištění. Nedostatky sice postihuje, dále s nimi však nepracuje a opatření k jejich nápravě či následné hospitace na ně zaměřené neprovádí.

Organizace provozu mateřské školy je promyšlená. Dobře stanovené řády obsahují veškeré informace vedoucí ke klidnému chodu školy. Jsou v nich vhodně zpracovány povinnosti dětí, rodičů i pracovníků školy, méně však již jejich práva. Kompetence a zodpovědnost jednotlivých pracovníků jsou dány. Informační systém je zajištěn a funguje dobře. Rodiče jsou průběžně, většinou při osobních jednáních, informováni o svých dětech i o činnosti školy obvyklým způsobem. Spolupráce s obcí, se základní školou, uměleckou školou a pedagogicko-psychologickou poradnou je účelová, vzhledem k potřebám a požadavkům jednotlivých subjektů.

Personální podmínky školy byly velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Budova mateřské školy je účelová, umístěná uprostřed sídliště Bohunice. Prostorné třídy, jejich uspořádání a funkční vybavení vytváří velmi dobré podmínky pro výchovně-vzdělávací činnosti. Vybavení tříd je vhodně doplněno sportovním nářadím (žebřinami, lanovou stěnou, skluzavkami, ale i trampolínami a drobnými tělovýchovnými pomůckami). Tvoří přirozené prostředí pro hry dětí i jejich pohybové aktivity. Hrací kouty jsou sice vybaveny starým opotřebovaným nábytkem, který však pedagogické pracovnice svou prací a tvořivostí upravily a vytvořily tak pro děti odpovídající prostředí. Díky tomu působí třídy celkově příjemně a útulně. Sedací nábytek dětí nezohledňuje jejich antropometrické potřeby. MŠ má dostatek hraček a didaktických pomůcek, které z části získala z uzavřených MŠ, a také za pomoci rodičů. Starší dětská i pedagogická literatura je postupně, dle finančních možností, doplňována. Učitelky využívají při práci s dětmi jak audiovizuální techniku tak i hudební nástroje. Budovu obklopuje členitá, udržovaná zahrada s klasickými kovovými průlezkami, které jsou průběžně doplňovány a nahrazovány vhodnějšími, dřevěnými. Umožňuje dětem celoroční využívání k sportovním i rekreačním aktivitám.

Ředitelka má přehled o materiálně-technických nedostatcích ve škole a snaží se v této oblasti spolupracovat se zřizovatelem. Poskytované finanční prostředky jsou vzhledem k činnosti školy využívány účelně, ale jsou nedostačující.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce školy, přes všechny nedostatky, byly na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola navazuje na svůj dříve vytvořený program, který vycházel z *Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (SNP1983)*. Při novém zpracování koncepce s názvem *Pojďte s námi za pohádkou* ředitelka vycházela z podmínek a možností školy, jasně stanovila záměry a jejich plnění. Z *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22, Věstník MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001)* využila hlavní cíle současného pojetí předškolní výchovy, ale dále s nimi nepracuje.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Dokumentace školy o průběhu výchovně-vzdělávací činnosti a také povinná dokumentace byla vedena přehledně a pečlivě.

Systém kontroly je funkční.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Plánování výchovně-vzdělávacích činností se opírá o školní vzdělávací program. Je orientováno více na řízené aktivity, což se promítlo do přípravy, částečně i do způsobu práce,

který učitelky uplatňovaly. Cíle si stanovovaly v návaznosti na týdenní témata, která však ne vždy tvořila logicky propojený celek.

Pro spontánní činnosti vytvořily učitelky v průběhu dne dostatečný časový prostor, ale při jejich realizaci nevycházely vždy ze všech možností, které členěné místnosti nabízely. I přes to prostředí tříd i nabídka činností dávaly množství podnětů pro hry dětí. Ty si vybíraly hračky, místo i kamarády svobodně. Učitelky do her vstupovaly většinou, aby děti usměrnily, méně využívaly vzniklých situací k přirozenému, nenásilnému rozvíjení a obohacování o nové poznatky. Motivace pro spontánní činnosti nebyla vždy promyšlená. Založena byla více na nahodilé nabídce. Vlídny a vstřícný přístup učitelek vytvářel ve třídách prostředí důvěry a bezpečí, což se promítalo u dětí v jejich bezprostředních projevech, otevřenosti k dospělým i kamarádům. Děti přirozeně spolupracovaly, ochotně si pomáhaly a dobře komunikovaly.

V řízených činnostech, které probíhaly skupinově i se všemi dětmi současně, byly zvolené metody zaměřené více na plnění pokynů, než na podporu dětské aktivity a samostatnosti. V jejich rámci učitelky méně využívaly konkrétních zkušeností a zážitků dětí, ale více směřovaly k cílům, které si určily. Držely se tématu a motivace, která byla vedena spíše pro získání zájmu a udržení pozornosti (nevyužily možnosti přípravy na divadelní představení). Možnost volby z více nabídek dětem neposkytovaly. Při všech činnostech je však povzbuzovaly a respektovaly jejich individuální tempo. Děti se chovaly velmi pěkně. Vybavenost tříd dávala dostatek příležitostí k pohybovým aktivitám, děti je dosti využívaly. Činnosti poněkud rušil úklid hraček před dopolední svačinou, která sice začínala postupně, ale probíhala u všech stolečků současně. Děti tak po ní neměly možnost pokračovat v započaté činnosti, ale začínaly opět od začátku.

Během všech činností byla ve třídě příjemná atmosféra. Přispívalo k tomu pozitivně laděné hodnocení, které učitelky používaly. Ne vždy se jim dařilo adresné hodnocení, které by poskytovalo dětem zpětnou vazbu o dosažených výsledcích. Komunikační prostředí vznikalo přirozeně a bylo vstřícné.

Z hlediska psychohygieny děti pracovaly v klidném prostředí. Stanovený denní režim z větší části uspokojoval tělesné i psychické potřeby dětí. Pevně je v něm stanovena doba podávání jídla, která respektovala tříhodinový časový interval mezi nimi. Poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi během dne byl vyvážený. Uspokojování individuální potřeby spánku a odpočinku většinou fungovalo. Pobyt venku je dodržován v potřebném rozsahu. Pitný režim je zaveden. Ze strany učitelek mu byla věnována patřičná pozornost, byl vhodně nabízen, ale zatím ne všechny děti měly vytvořenu potřebu pít. Způsob organizace stolování vedl k samostatnosti dětí v sebeobsluze. Menší pozornost byla věnována estetice a kultuře stolování. Děti jedly převážně na holých stolech bez prostírání (svačina ve všech třídách, oběd mimo jednu třídu).

Spontánní a řízené činnosti byly na průměrné úrovni.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové dovednosti u většiny dětí odpovídaly jejich věkovým možnostem. Menší pozornost byla věnována cílenému pohybu (správné držení těla). K hygienickým návykům byly děti vedeny, někdy ale chyběla důslednost ze strany učitelek. V sebeobsluze, při stolování i převlékání byly děti většinou samostatné. Menší pozornost ze strany učitelek byla věnována správnému držení lžice i příboru, a také upevňování zdvořilostních návyků. Komunikace mezi dětmi i s dospělými byla přirozená. S možností nápravy vad řeči dětí jsou rodiče průběžně seznamováni. Ve všech třídách se k sobě děti chovaly s přiměřeným respektem a ohleduplností, byly kamarádské a dokázaly si vzájemně pomáhat. Méně podnětů měly pro rozvoj fantazie a představivosti při hrách i řízených činnostech. Děti vykazovaly běžnou úroveň poznatků.

Značnou pozornost věnuje škola oblasti výtvarné, což se projevuje ve velmi dobré úrovni dětských prací. Prostředí MŠ i každodenní pobyt venku ovlivňují vytváření pozitivního vztahu dětí k přírodě.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností byly průměrné, pozitiva i negativa byly v rovnováze.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 27. 11. 2002 má odlišný název od Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. 12. 2002. V návaznosti na novou Zřizovací listinu příspěvkové organizace probíhá v současné době řízení o změně Rozhodnutí.

Výchovně-vzdělávací činnosti mateřská škola doplňuje množstvím zájmových aktivit. Organizuje kroužek hry na flétnu, výtvarný, taneční a keramický. Všechny zajišťují učitelky MŠ. Ve spolupráci s cizími lektory uskutečňují plavání a seznamování s anglickým jazykem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* ze dne 27. 11. 2002 s účinností od 1. 1. 2003
2. *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol* Č.j. OŠ/4198/2002 ze dne 9. 12. 2002. s účinností od 1. 9. 2002
3. *Výkaz o mateřské škole – Škol (MŠMT) V 1-01* – podle stavu k 30. 9. 2002
4. *Projednaná výjimka z počtu dětí* ze dne 28. 8. 2000
5. *Koncepce „Pojďte s námi za pohádkou“*
6. *Pracovní plán na šk. rok 2002/03*
7. *Plány třídní pro školní rok 2002/2003*
8. *Řád mateřské školy*
9. *Vnitřní řád Mateřské školy Pohádka, Brno, Běloruská 4*
10. *Organizační řád*
11. *Provozní řád*
12. *Přehledy výchovné práce*
13. *Docházka dětí za školní rok 2002/2003, seznamy dětí, evidenční listky*
14. *Rozhodnutí o zařazení dětí do MŠ*
15. *Rozhodnutí o odkladu školní docházky 2x*
16. *Zmocnění*
17. *Záznamy o dětech*
18. *Záznamy z pedagogických rad, provozních porad*
19. *Záznamy o kontrolní a hospitační činnosti*
20. *Výroční zpráva činnosti školy*
21. *Dotazníky pro rodiče*
22. *Dotazník pro ředitele před inspekci*
23. *Podkladová inspekční dokumentace– mateřské školy*

ZÁVĚR

Zájem ředitelky i učitelek o práci s dětmi, jejich pěkný vztah k nim vytváří potřebný rámec k vlastní výchovně vzdělávací práci. Ředitelka má dobrý přehled o práci všech pracovníků, podporuje jejich iniciativu, tvořivost a umožňuje jim další vzdělávání. Při své kontrolní a hospitační činnosti často užívá široce stanovených cílů, což jí neumožňuje poskytovat vždy dostatečnou zpětnou vazbu jednotlivým učitelkám. Neformální spolupráce s rodiči dětí přispívá k plnění výchovně-vzdělávacích cílů školy.

Ředitelce společně s učitelkami se podařilo ze stávajícího, starého vybavení vytvořit příjemné a podnětné prostředí pro práci s dětmi.

Pedagogické pracovnice školy hledají nové cesty ve vzdělávání předškolních dětí, což se jim daří se střídavými úspěchy. I přes to, že některé z nich se více zaměřují na obsah činností, je snaha respektovat přirozené potřeby dětí a podporovat jejich všestranný rozvoj.

Organizovanost, vyplývající z uspořádání některých činností (svačina) a zaměřenost na řízené aktivity nedovolovaly vždy rozvinout zcela dětskou samostatnost a autonomii. Ve všech třídách však panovala uvolněná atmosféra, děti si mohly dostatečně a bez zbytečného omezování dle zájmu vyhrát.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ludmila Kamenská	L. Kamenská v.r.
Členové týmu	Mgr. Jana Vyhlídková	Jana Vyhlídková v.r.

V Břeclavi dne 11. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 4. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Věra Nováková, ředitelka školy

Nováková Věra v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy OŠ KÚ Jihomoravského kraje	2003 -05 -09	062/2003
Zřizovatel MČ Brno –Bohunice	2003-05-09	063/2003

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	124 052/2003-11026	Nebyly